

Trångt och ofta med armarna över huvudet. Det är vardag när vvs-montörer använder pressmaskiner. Stefan Landgren välkomnar den nya lätta minipressmaskinen.

MINIPRESSAR I JÄMN TESTMATCH

Det är inget fritt val att välja pressmaskin. Maskinerna är oftast knutna till de rörsystem de utvecklats för. Men Rems maskin fixar både v- och m-system och är dessutom liten och lätt. Det gör den till vinnare i Byggnadsarbetarens test.

TEXT INGEMAR DAHLKVIST FOTO ANDERS LINDH

Vvs-montörerna på Bravida är vana vid äldre, tunga modeller av pressmaskiner. De blir därför snabbt förtjusta i var sin lita minipress när de testar pressmaskiner vid installation av kopparrör på ett bygge i Solna.

Johan Bäckman gillar Rems bäst.
 – Smidigast, säger han.
 Henrik Selami fastnar för LK:s minipress.
 – Den är lättast, är motivet.
 Stefan Landgren tycker att Geberits maskin känns mest rejäl.

– Och så är det bra att det går att öppna käftarna med en hand, det räcker att trycka på en sida, förklarar han.
 Testpatrullens betyg visar på en jämn match. Men Rems blir ändå vinnare i Byggnadsarbetarens test av pressmaskiner. Den slår LK och Geberit på upploppsranken. Dels

	Rems Minipress ACC	Geberit AFP 101	Lagerstedt&Krantz (LK) MAP1
Pris (exkl. moms)	10 730 kr (batteri och laddare)	10 750 kr (2 batterier, laddare)	14 300 kr (batteri, laddare)
Vikt	3 600 g	3 475 g	2 450 g
System	V- och m-system FLEXIBEL	M-system	V-system
Klarar rördimensioner	12–28 mm	12–28 mm	12–28 mm
Funktion	4,5	4,5	4,5
Hastighet	4	4	4
Grepp/ergonomi	4,5	4,5	4,5
Åtkomlighet	4,5	4	4
Backbyte	3,5	4	4
Batteri/laddning	4	4	3
Manual	3	3	3
Kommentar	Kort och bra att komma åt med. Spärren för backen är för lätt att komma åt av misstag.	Bra att käftan öppnas med en hand. Bra batteri.	Lättast och ganska snabb. Kunde vara kortare.
Slutbetyg			

på grund av att den är kortast, en viktig egenskap i trånga utrymmen, och dels på grund av att den kan pressa både v- och m-system.

Det som sänker betyget något är den fjäderstyrda spärren. Den är lätt att komma åt, särskilt i trånga utrymmen. Då lossar backen, där käftarna sitter, och pressningen bryts.

Rigids alternativ har finesser. Det är den enda av maskinen som säger ifrån när det är dags för årlig genomgång på licensierad verkstad (nödvändigt på alla för att bibehålla och kontrollera presskraften). Och den är snabbast. Men den har bara backar för v-system. Dessutom är den tung jämfört med de andra tre.

Att löda ihop rörkopplingar på traditionell

”Och så är det bra att det går att öppna käftarna med en hand.”

vis är på väg ut även om många vvs-montörer fortfarande är tveksamma till hållbarheten hos pressade kopplingar.

– Pressning är smidigare, man slipper gas och skyddsduk, säger Stefan Landgren.

Pressning innebär att käftar klämmer åt runt en plastring, så kallad o-ring, inne i en förhöjning på det yttre röret i kopplingen.

Själva maskinen är relativt enkel. En kolv pressar ihop käftar som placeras runt kopplingen. Men trots sin enkelhet är maskinerna dyra och relativt dåligt produktutvecklade.

Normalt använder testpatrullen en större Rems som också klarar grövre dimensioner.

– Man får ont i armen direkt, säger Stefan Landgren.

Det märkliga är att tillverkarna, när de nu utvecklat smidigare maskiner, valt att försöka knyta dem hårdare till valet av rörsystem. Gamla Mannesman, som nu heter Geberit, utvecklade m-kopplingen. Geberits minipress har därför bara pressbackar som passar på m-system. Rigids och LK:s minipressar

Rigid Compact

10 500 kr (batteri, laddare och tre backar)

4 450 g

KLUMPIG

V-system

12-28 mm

4,5

5

4

2,5

3,5

4

3

Snabb, bra balans.
Stor och klumpig.

är i stället knutna till rörsystemtillverkaren Viegas v-koppling.

De två dominerande rörjättarna krigar om marknadsandelar med konkurrensbegränsande metoder. Det gör troligen både maskiner och rördelar onödigt dyra. Något som till slut drabbar konsumenten, precis som de vattenskadorna som blir resultatet av att fel pressbackar används. ●

RÄTTELSE

I Byggnadsarbetarens test av hörselkåpor, nummer 13/2007, står det felaktigt att det inte går att byta dämpsatserna på hörselkåporna 3M 1440 och MSA Sordin EXC. Rätt ska vara att det visst går att byta dämpsatserna på dessa skyddskåpor.

– Backen åker ur om man kommer åt spärren, vilket är lätt hänt, säger Henrik Selami, om testvinnaren Rems.

Gunnebo

SÅ GJORDE VI TESTET

Vi lånade nya pressmaskiner från tillverkare. Maskinerna valdes efter råd från vvs-montörer och företag som besiktigar maskinerna. Vi valde att testa maskinerna på kopparrör upp till 28 millimeter. Eftersom rörfirmorna normalt väljer vilket system, v- eller m-system som ska användas, valde vi att testa maskiner avsedda för båda dessa system. Maskinerna har använts av vvs-montörer i dagligt arbete samt vid särskilda testuppgifter. Vvs-montörerna har betygssatt kriterier enligt en betygsskala ett till fem, där ett är kass och fem är perfekt. Slutbetyget sätts av tidningen. Då vägs också vikt, pris och mångsidighet in.

DET HÄR SÄGER TABELLEN

- **Funktion** Hur bra klarar maskinen av det den ska?
- **Hastighet** Hur snabbt utför maskinen pressningen?
- **Grepp/ergonomi** Är maskinen behaglig/jobbig att hålla och manövrera?
- **Åtkomlighet** Hur fungerar maskinen i trånga svåråtkomliga utrymmen?
- **Backbyte** Är det lätt/svårt att byta backar? Är det lätt/svårt att avgöra vilka backar som kan användas vid olika rörsystem?
- **Manual** Begriplig och enkel eller tvärtom?